Brassó, 1892. VIII. évfolyam, 33-ik szám. Csütörök, márczius 17.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . . . 7 frt — kr
Félévre . . . 3 " 50 "
Negyedévre . . 1 " 75 "
Külföldre egész évre 10 frank.

Egyes szám ára 5 kr. s kapható a kiadóhivatalban a Gross Gusztáv lottókollekturájában

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E M K. E. brassómegyei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek hivatalos közlönye.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban

Hirdetések díja:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. Nagyobb és többszöri hirdetéseknél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő

Nyilttéri közlemény sora 10 kr.

Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőségi iroda
Brassó, Kolostor-utcza 26. szám alatt,
hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztőséget felelős:
FEJER VILMOS.
Kéziratok vissza nem adatnak.

A lap kiadó-hivatala:
Brassó, Kolostor-utcza 26. sz. a.
Ide küldendők az előfizetési pénzek és hirdetések díjai.

Ünnep után.

Az idei 1848. márczius 15-iki ünnepély a központi szálloda nagytermében olyan lélekemelő, olyan imposans volt, mely az eddig tartott hét évi ünnepélyeket ugy külsőleg, mint belttartalmilag felül multa s a melyre valódi nemzeti önérzettel fogunk sokáig visszaemlékezni.

Ugy vagyunk vele, mint kedvencz zenedarabunkkal, melyet bármennyiszer hallunk, nem hogy megunnánk, sőt minden ujabb hallásra, szebb és szebb feledhetlen részleteket fedezünk fél benne s lelkünk még akkor is gyönyörét találja benne, midőn már rég elhangzottak a kedvencz darab accordjai.

Idei ünnepünk külsőleg is méltán megtelelt a brassói magyarság hazafias érzületének, hů kifejezése volt annak a kegyeletnek, melylyel e dicső nap iránt viseltettünk.

Lapunk hetek óta nem szünt meg a közönség érdekeltségét eberen tartani, az ünnepély részleteiről érdekesen irni. Az állandó márczius 15-iki bizottság eleve intézkedett az iránt, hogy „az ünnepély ugy sikerüljön, hogy az méltó legyen azon tekintetlyes álláshoz, a melyet a magyarság Brassóban elfoglal.

A legösztönöbb elismeréssel adózunk azért, e helyen is Pap Ferencz honfitársunknak, az állandó bizottság lelkes és fáradhatlan tagjának, mert a küldöszítésben az oroszlánrész valóban őt illeti. Az előadottakról is hasonló elismeréssel nyiratkozunk s a szereplők lelkesültsége, hazafias érzelmeket ébresztő magatartása feledhetlen fog lenni mindazok előtt, a kik az ünnepélyen megjelenni szerencsések lehettek.

Mondjuk, hogy szerencsések lehettek, mert ma már ott állunk, hogy még a központi szálloda nagytterme is igen szük kezd lenni a magyar nemzeti ünnep látogatóinak befogadására.

Most is megtörtént, hogy sokan tértek vissza, mert a terembe bejutni teljes lehetetlen volt.

Most látszik, hogy milyen életre való eszme volt Brassóban az 1848 márczius 15-ik napját nemzeti ünneppé nyilvánitani. A kezdeményezők érdeme soha sem fog elhomályosodni.

És minő szép válogatott közönség volt ez! A brassói összes magyar testületek saját gyönyörü nemzeti lobogóik alatt sorban állva, mintha az 1848-iki honvédokat láttuk volna sirjaikból föltámadni. Ne félj magyar nemzetem, mert élni fogsz mindaddig, míg ilyen lelkes honfiaid vannak, kik a haza és szabadság szeretetében atyáik nyo dokában járnak!

Mit mondjunk ama lelkes hooleáuyokról és ezek között a prot. nőegylet tagjairól, kik ünnepélyünknek virágkoszoruját képezték, kik még tegnap éhező honfitársaik sorsának enyhítésében fáradoztak s fáradságuk gyümölcsét már be is mutatták és ma már a legszebb erényt, a hazaszeretet erényét dicsőitik.

Azt mondjuk, hogy a brassói magyar nők honszerelme drága gyöngy, melyre büszkék lehetünk s leszünk is valameddig ilyen honleányokat tisztelhetünk.

És milyen megható jelenség volt ünnepélyünkön az a két tisztes arczu 1848-beli nyugalmazott honvéd alezredes Horváth Ignácz és Jeszenszky István urak. Az egyik hetek óta őrizte szobáját betegsége miatt, de ama dicső nap mai emlékére mégis talpra állt, közinkbe jött, hogy még egyszer — ohajtjuk, hogy még sokszor — tanuja lehessen a legszebb nemzeti ünnepnek. A másik betegen hozatta magát ünnepünkre, hogy a mint meghatóan mondá: „Ha már nem látok, legalább halljam a lelkesitő beszédeket, melyek élet tet adnak.“

Emeljünk kalapot az agg honvédok előtt s adjunk hálát az égnek, hogy az 1848-beli honvédek e két kitünő bajnokát Brassó városában tiszteltetjük. Ők emelték nemzeti ünnepünket jelenléttükkel s mi ezt feledni soha sem fogjuk.

De hova lettek csángóink a brassói 1848. márczius 15-iki ünnepélyről? Eddig ők képezték ünnepeink egyik jelentékeny részét, de ma már ők is saját körükben rendeztek nemzeti ünnepet.

Ime az E.M.K.E. üdvös hatása hazánk ezen legszélső pontján is! Csak mult évben váltak külön a brassói Emke választmánytól és alakitottak külön választmányt s ime már a nemzeti ünnep megtartására is elég erőseknek érezték magukat! Ugy terjed az E.M.K.E. utján is a hazafiság, mint futó tüz, városról városra, községről-községre, mig odáig juttandunk, hogy 1848. márczius hó 15-ik napja általános hazai ünnep, a szabadság, egyenlőség és testvériség ünnepe fog lenni.

Nem ábrándkép ez. El kell jönni annak a kornak, midőn e szép magyar haza összes fai nemzetiség- és valláskülönbség nélkül, nemcsak szabadok és egyenlők, de egyszerumind őszinte testvérek is lesznek. Ezt nem lehet törvénybe iktatni, mint a szabadságot és egyenlőséget. Ezt nekünk kell nemzeti ünnepeinkkel előkészíteni. Nekünk kell magyaroknak itt elöljárunnk és bizounyitanunk azt, hogy mi szép magyar hazáuk minden lakóját hazánkfiának, testvérünknek tekintjük s ugy szeretjük őket, mint ünmagunkat.

Szeresték ők is a szép magyar hazát, őszintén, igazán; lelkesedjenek a magyar államesznméért ugy, mint mi lelkesedünk a sokkor bizvást elmondhatjuk, hogy a testvériség ünnepe sokáig késni nem fog.

*

Márczius 15-iki bankett.

A meghatóan szép nemzeti ünnepély után a Központi szálloda nagytermében este bankett tartatott. Mintegy 80-an vettek részt e banketten.

A pohárköszöntők sorát nagyságos Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő ur nyitotta meg, ékes szavakban éltetve dicsőségesen uralkodó királyunkat I. Ferencz József ő felségét. Az ünnepló kország álnva hallgatta végig e szivből eredő pohárköszöntést.

A második pohárköszöntőt dr. Vajna Gábor magyar történelmünk egyik nagy

Arczképmesse.

A „Brassó“ eredeti tárczája. —

Már már nehezteknek, hogy hiába kérik az arczképemet. Mondják, hogy érthetetlen vonakodásom illetlen is. Meglehet igazuk van, mert maguk csak azt hiszik a mit látnak.

Látják, hogy manapság ketten találkoznak, ma kicserélik nérjegyöket, holnap a fényképoket — a szent a barátság.

Ez a divat, — s a divat ma törvény maguknak is.

Nem is teszek kisérletet, hogy vitatkozzam vonakodásom helyes vagy illetlen volta felett.

Csak azt kell kijelentenem, hogy: én nem szeretem a ruhámat megörökíttani.

A fényképek ujabban pedig épen oggy-egy sikkes kalap, jószabasu uj ruha, sőt néha korhely kirándulások megörökítésének állnak szolgálatába.

Én másképp gondolkozom — a mi ugyan nem szép ha különczködöm.

Ős is a kis sapkát megörökíttethetném egyiknek; — de akkor a másikával lenne bajom, mert az meg fődetlen fővel akarja megkapni arczképemet.

Aztán nézze csak ott a fényképállványon még egy-ilen hely van üresen. Milyen szép lesz! Ugy-e engem tesz arra az utolsó egtőbb helyre?

Ős most már leféryképeztetem a — sapkám.

A jövő héten azonban uj ember kerül mellém. Tisztességgel összebarátkozunk. Két héttel reá két uj gavallér keveredik szerény társaságunkba! mi udvariasan helyet engedünk: én elsőnek engedem át helyem s a későbbi barát megé elbujok. Igy aztán maguk szerint: mindig látnak engemet s reám emlékeznek.

De ugy-e nem veszik rosz néven, hogy eddig magamról beszélek.

Végét vetem a beszélgen az a két régi kép, a mely előttem fekszik.

Pedig óh! azok aztan senki nem következett s mégis-mégis nincsenek már a régi helyükön.

Az egyik egy kis bébé arczocskáját mutatja

Fakult, fényevesztett, kevéssé kopottas. Még mosolygó azonban.

A gömbölyű kis gyerek öklöcskék, a kerek kis áll, a kis babának élénk villogó tekintete látszik meg.

Szegény kis bébé, te drága kép! Hol is voltál csak te? Igen ott — — a mama szivében! Szegény jó mama! Mikor elröppentél bébé a világból, — boldog! — ős akkor a mikor mamát szivedtől elszakadtál az egy kissé mintha megrepedt volna.

S azon a kis — kis házagon beröppent a kép s oft volt sokáig . . . .

Hányszor érezted bébé képecskéje a mama csókjat, hányszor hallottad zokogó sirását, hányszor látnad kozet tördelve sirni eredőtid után.

És végre a kép szine elveszett, fényéből lekopott valami. A mamuska végkép kimerült a sirásban, nem győzte könynyel s egyszer csak mosolyga vezető reád, nézett szemedbe piros kláristol bevágott kis karocskádra s azt mondta: — Drága bébém! ugy-e elkölöztél! Ugy-e jobb ott neked?! Látják a béke képet? Kissé kopottas s szine elhagyván, ugy tetszik mintha mostani helyzetében picsi szája mosolygás helyett pityergésre hajzódnék.

De hát miért is beszélünk a bébéről magunknak?

Komolyabbat kell már diskurálnunk; — például erről a nagyobb képről! Oh ez már maga előadja történetét. Ime. Eredetim a mint látják büszke, derék nő volt. Nézzék jobban meg szemét, az érdekes hajlásu nemes szabásu orrot, azt a paranesoló s nemes szabásu tekintetet. Ez a szem csak jóságos tudott lenni, de egyikre sem mosolygott édesebben. mint a másikra.

Az a fiatal, gyenge, fehér arczu gyerek ember látta először igy nézni, mosolygoni.

Hozzákerültem! Egyedül voltam. Finom hóléhéz papirba göngyöli szászzorosan, még a fehér rózsa szirmát sem hintette közvetlen reám, nehogy elhomályosítson, ujkával is alig-alig érintett. Egyszer egy reggelen kidugtam fejemet a hörtönből s láttam, mint a tükörtől egészen rendbe hozva öltönyét s haját: egynesen hozzám lépett. Tudtam, hogy előttem leborul mint tenni szokta; tudtam, hogy még érettem is, a puszta képért is csinositja magát. Mikor reám lehelt ajkával, tudtam, hogy az a büszke eredeti ott a szász mértföld távolból is megérezi, tudtam, hogy annak az eredetnek abban a pillanatban megdobban szive.

Egyszer aztán erősen magához ölelt, szinte féltem, hogy elrepeszt, erősen szivósan szorított és csókolt — nem féltve, hogy elvesztem fényemet.

Egy könycsepp is hullott szememre, egy az arczomra. — Nagyon-nagyon keserűek lehettek, mert amaz arczom helyét, emez szememet égeté.

A hajamra is esett egy harmadik s nézzék most ugy látszik, ámitha redőkre lennének arczomon, mintha megszürkült volna a hajam! Erezem, tudom, hogy csak én vagyok hů az eredetihez. Hiszen annak is redő lehet bánatos arczán, ennek is megszürkülhetett fehete haja azokfól a keserű könycseppektől! Ki hitte volna, hogy az egyedüli kép, az annyira őrizett féltett kép is elveszítse fényét! Ki gondolta, hogy az egyetlen képre sem viselt már most senki gondot. — — — — De hát a mese: — mese! azt mondják maguk. Igazuk van. Az én képemet nem fogják a könycsepek megrongálni, fényét nem veszíti el. ha a többi ala rejtik be.

Meg adom a kivánt arczképet.

Méchant.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

alakjára, ki nemcsak nemzetünknek büszkesége, hanem büszkesége az egész művelt világnak. A szónoki hévvel, szép nyelvezettel elmondott pohárköszöntés nagy hatadtott hatás nélkül a jelenvoltakra; a közönség szünni nem akarói éljennel, tapssal fogadta azt. Majd Spaller József rém. kath. főelemi tanító állott fel s emelé pohárát városunk hazafias magyar polgársága nevében a haza jövendő nagyságára, felvirágzására.

Dr. Bene István a lelkesedés melegével üríti poharát az ifjuság ideáljára nagyságos Kods Ferencz kir. tanácsos, tanfelügyelő urra, jelezve azt a soha nem lankadó, ösztelen munkásságot, azt az ifjui tetteröt, melyet e varos magyarságnak társadalmi életében kitejt.

Majd Moór Gyula ágost. ev. főesperes kér szót. Utalva 1848 márcz. 15-ének nagy és dicső napjára, ohajtva, hogy a szabadság, egyenlőség és testvériség szeszemét ne csak ajkunk hirdesse, hanem valósítsuk is meg azt, ugy a város falai között, mint széles e hazában mindenütt. Ekkor fogjuk — ugymond — 1848. márcz. 15. napját a nagy naphoz méltóan megünnepelni. A szivhez szóló, az igazság meggyőző erejével elmondott szép »pohárköszöntőt az ünneplő közönség zajos „Eljen"-i nel fogadta. Dr. Zakariás János poharát a jelenlevő hölgyekre, mint a szólásszabadság kedves alakjaira emeli: Ők — mondá humoroson — az 1848. márczius 15-én proklamált szólásszabadságunk legelkesebb bajnokai. Ennyit a bankett lelolyásáról. Szívünknek hó óhajtása, fejlessze bennünk továbbra is az összetartozandóság érzetét e nemzeti ünnep; erkölcsi sikere legyen ép oly fölemelő, lelkesitő czentul is, mint a jelenlegi volt.

Ugy aztán bizton remélhetjük a város falai között élő magyarságunk erősbödését, kulturális felvirágozását.

Felolvasás. *

Igen tisztelt hallgatóim!

Tartozom önöknek elmondani, hogyan jutott osztályrészemül azon szerencse, hogy ma én olvasok fül szen minden jóra törekvő egyesületben.

Nem szokásom a tolakodás; soha sem mondottam meg egy egyesületben sem, hogy én ez vagy ama tisztséget elnyerni óhajtom; soha sem tettem ajánlatot, hogy erről, vagy arról felolvasást vagy előadást szeretnék tartani; de ha valamivel megbíztak, vagy valamire felkértek, a mi embertársaim javára és a közjó előmozdítására czélozott, mindig készen voltam a szolgálatra, s jó lélekkel elmondtam, hogy ekkor mindent is megtettem, a miket magam is jónak és üdvösnek ismertem el.

Nem tudom, hány év óta áll fenn ezen nemes egyesület, csak azt tudom, hogy ezen elég szép czímu éveken át, még csak egyetlen egyszer fordult ugy a kocska, hogy itt az önök körében mint felolvasó szerepelhessek. Nem panaszkódjanak mondom ezt; ellenkezőleg, örvendek azon, ha akadnak és akadnak derekabb erők, mint csekélységem, kikből bőven bebult az önök felolvasási ideje.

Az azonban érdekes előttem, hogy most is, épen mint akkoriban, nem az önök egyesületének vezetőségre, hanem egyik collégám által lettem a felolvasás megtartására felszólítva. S még érdekesebb, hogy most is, épen ugy mint akkor, alig pár órával a felolvasás megtartási ideje előtt lettem megtalálva. Ma például, épen d. u. 3 órakor adták tudomra, hogy este 8 órakor az önök díszes körében fog kell olvasnom.

Ha birnék mások irodalmi merészségével, azt a nagyot gondolnám, hogy ez a multban is s most is azért történt igy, mert csak engem tartanak kollégáim oly nagy zseninek hogy én akár egy óra alatt képes vagyok egy felolvasásra való anyagot összehordani; kidolgozni és leirni.

Ha pedig pesszimistának csapnék fel, akkor azt gondolnám, hogy ez azért történik igy, mert senki, épen senki sem akadt akkor sem s most sem, ki a felolvasásra elszánta volna magát, hát, gondolá az én jó kollégám, ilyenkor jó lesz az öreget elővenni.

De én biztosíthatom önöket, semmit sem gondoltam, hanem valamint akkoriban, ugy most is kész örömmel, minden utó gondolat nélkül fogadtam az ajánlatot; s ime, most itt vagyok, hogy a felhivásnak eleget tegyek.

Önök pedig, igen tisztelt hallgatóim, lesznek szivesek tekintetbe venni, hogy egy nagyobb szabásu felolvasás előkészítésére mégcsak rövid idő 3—4 óra; azért meg is kérem, legyenek elnézők, ha elődeim fényes tollával nem irhattam, s szíveikben tárgyam iránt oly nagy érdeklődést nem ébreszthettem.

Ezek után engedjék meg, mondhassam el önöknek, miképen lettem én mélész.

Nem nagyon régen, csak 1884-ben határoztam el magamban, hogy tűz-víz ős bizony méhész leszek. Az hiszem, önökre nézve nem valami világra szóló esemény; hanem reám nézve, be kell vallanom, még annál is több. Én és méhész! Már hogyan is jutottam én ezen lélekveszető gondolatra?

Először is: pénzem nincs, melylyel egy pár méh-czaládot beszerezhessek. Másodszor: nincs egy talpalatnyi kertecském, melynek valamelyik zugába elrejthetném méhecskéimet. Harmadszor: ah, harmadik az Isten igaza! Még most is borsódzik a hátam, ha rá gondolok; mert hiszen nyul az oroszlántól, kis leány a gyiktól ugy nem fél, mint én féltem a méhektől.

De no tessék ezt gyávaságnak tekinteni. Mint mindennek, ugy meg volt annak is az oka, a miért én, még a helyet is messze elkerültem, a hol méhek jártak.

Elmondom, miért?

Alig voltam 5—6 éves, midőn boldog emlékü édes jó apám egy szép nyári napon kaszálóba vitt magával. Nem azért természetesen, hogy én is kaszáljak, hanem — a mint mondá — hogy jól megjegyezzem magamnak, hogyan kell a kasza nyelét fogni, hova kell a fenő-követ tokjával együtt, hogyan kell a kaszát fenni, földre fektetni, vele vágni, s miként kell szétterpesztett lábakkal előbb-előbb lépdelni. Jó atyám szentül meg volt győződve, hogy mind ezen dolgoknak én egykor igen nagy hasznát fogom venni.

(Csak ugy zárójelben mondom meg önöknek, hogy ha a jövőbe láttam volna, bizony örömesebb maradtam volna a kasza meg a kapa mellett.)

Hanem a mit édes apám mutogatott nekem, abból vajmi keveset jegyeztem meg. Ám, a mire nem figyelmeztetett, a mit nem mutatott, hogy azt jegyezném meg, még ott és akkor rögtön megtanultam. Szegény, jó öregem ugyanis minden lépésre, minden kaszavágásra azt mondta, jobban mondva nyögte, hogy: „he-ess! he-ess!" Ezt — mondom — rögtön jól megjegyeztem, sőt meg is tanultam. S rajta! Miadjárt kezembe esiptem egy darab kert-ágat, ikbaimat szerte vetém s csoszogva lépdelve kaszáini kezdek: persze a „he-ess, he ess!" minden lépésre felhangzott. De alig léptem 6-ot, rátapostam egy darázsfészekre, melyből aztán a vadállatok reám rohantak és halálra szurkáltak . . .

Egy év multva rá azt fedeztem fel, hogy házunk alatt egy lyuk van. No, ebben nincsen valami nagy dolog; szentül hiszem, hogy igen tisztelt hallgatóim már akárhány házat láttak, kiváit falubelyen, mely alatt nem egy, hanem szaz lyuk is volt. Jól van jól, de az, melyet én a mi házunk alatt fedeztem fel, nem volt ám olyan közönséges lyuk, mint a többi. Ebből ugyanis kercsu, nyuánk termetü darázsok röpültek ki és be. Oda álltam a lyuk mellé, s óráhosszat elszámláltam őket: egy, kettő, harom . . . tíz, husz! . . . Egyszerre bátyám nyakon csip s ezeket mondja:

„Nem volt elég ezelőtt egy évvel? Eltakordjál innen! Ezek még vadabbak, mint a darázsok. Jaj annak, ki a „szakadék"-hoz nyul!"

Jól van gondolám s tovább, álltam; de csak addig, mig bátyám bement a szobába. Ekkor eszembe jutottak igenis a tavaly kiállott kinok s beszut forraltam. S dicsőítem-e, gyáva-e, hogy daczkat ragadtam azon erős elhatározással, hogy minden ki- és bemenő „szakadék"-ot ingalmatlanul agyon ütök.

Itt is kegyetlenül megjártam; kaptam, mit nem kerestem, ezer szurás miatt ugyba kerültem s a nagy fájdalmakba majd nem beleháltam . . .

(Vége következik.)

— —

Román lapszemle.

Nagy riadalmat keltett Bekszics székely képviselőnek a nemzeti művelődésről irt czikke. Az első, a ki az egységes magyar cultura ellen kirántotta fakardját, a „Gaz." volt. „Még mindig vannak számosan nem magyarok — igy kezdi — a kik azt hiszik, hogy a felebbi nemzetiségi törvény alapján meglehetne találni azt a módot, mely szerint a nem magyarok legalább az iskolai és egyházi téren csendesen fejlődhetnének; mivelvén oly nyelvüket és nemzeti culturájokat. Igy képzelődnek azok, a kik 25 év óta semmit sem tanultak. E vezetés a szászok opportunus politikáját, ha beszélhetünk ma azok politikájáról. A románok kebelében is vannak még olyanok, a kik szeretnék a szászokat követni és a jó béke kedvéért a kormánynak hosszabb időre testvériségre lépni." Hát ezek elég okos, komoly románok, a kiket épen ezért mi is nagyra becsülünk a hiszük is, hogy óvók a jövő ne nem a tulajdon. Ám a „Gazeta" ma meg ezeket rövidlátóknak nevezi, a kiket számlátásuikból fel kell hogy riassza Bekszics czikke. Nagy nyugtalanságot okozott a „Gazeta"-nak az, hogy a székely Bekszics czikke épen a „Nemzet"-ben jelent meg, a melyben világszaz követelte, hogy az erdélyrészi hét szász, német és négy román középiskolába a magyar nyelvet kell behozni előadási nyelvül. E nem egyébb, ugy véli a „Gaz.", mint folytatása annak, a mit Belényesen elkezdettek. Elbeszélt it a Budapestre összehivott középtanodai értekezlet dolgait, aztán felkiáltó? „Ki nem látja, hogy itt a magyarosítási eszközöl van szó? Hiszen abban sálapodott meg az értekezlet, hogy a középiskolák ujiszerezessél nemzeti szellemüvé kell szinténi és ez ugynevezett szakemberek mondották ki. Mig pe vannak naiv egyének, a kik Szapáry és Bethlen grófok ellitólagos engesztelékeny politikájukra hallgatva, a béke országát óhajtják megállapitni, azalatt a kormány lapja előkészíti a magyar közvéleményt a német és román középiskolák elnyomására (?) a mintán aztán a nemzetiségi törvény megszüntetése következnék. „Nem teszik-e nevetségessé magukat azok, a kik ilyen körülmények között megélhetési módról beszélnek?" Igy kiált fel a „Gazeta." „A mi a szászokat illeti azt véltük, hogy néhány főispán kinevezésével már megtalálták volna ezt a modus vivendit, azonban az őrém rövid idéig tartott. A Bekszics fenyegető czikke bombaként esett az opportunus szászok közé." Csak nem felejtheti a „Gazeta," a szászokat s keresve keresi azok kedvőket. Hivatkozik a szebeni „Tageblatt"-ra, a vele egy gyékényen áruló tulzó német lapra, a mely — ugymond — elvesztette Bekszics czikkének olvasására minden türelmét — a mivel soha sem is birt — annak hallatára, a mi a hét szász-német középiskolát fenyegeti. A szászok — ugy véli a „Tageblatt" és idézi a „Gazeta", 1890. évi programmjukban elemenia a lehetőség határáig, de a mi már nemzetiségünket illeti a vegső fogjuk védelmezni. Nem engedik soha, hogy balti tartományok sorsára jussanak."

Ez aztán ugyancsak tetszik a „Gazeta"-nak, mert igy folytatja: „Senki sem óhajtja ugy, mint mi, hogy a szász lap szavai meg valósuljanak. Azonban hogyan védelmezendik magukat a szászok az ellenség (sic) ellen (incontra dus manuiui) midőn ők annak táborban vannak s annak épen egy csapatját kepezik? A mi politikai bölcsességünk nem ér annyira, hogy ezt megértsük. Hiszi azonban, hogy a midőn a középiskolai törvényjavaslat a képviselőházba kerül, fölriadnak a szászok ámulásukból, a melybe őket mai ingadozó vezetői belezavarták, hogy majd, hogy nem lesz igen késő. Szövetségeseket mindenesetre akkor is fogunk találni, még pedig természetes szövetségeseket s nem affele kormánypárti Bekszicseket."

Nincs kétségünk abban, hogy a „Gazeta" a csehbarátságot is odaadná a szászok barátságáért, de nem oda Budá! Trecut baba cu colici: Elmúlnak a régi jó idők, a három nyelvű szebeni gyülés, a képviselők sutytyomba vásznak, a passivität segítségével. Majd csak megtalálják a módját annak is, hogy végső ig no legyen kénytelen menni a „Tageblatt" és hogy me szorúljon a természetes (?) szövetségesekre. Ne ajánlgassa annyit magát a „Gazeta" a „Tageblatt"-nak a szolgálatára, mert igazán mondjuk, szörnyű csunyán veszi ki magát. Okosabban tenné, ha azokhoz a románokhoz csatlakoznék, a kik a modus vivendin töprenkednek a jó békesség kedvéért. Jobb a sovány béke, a kövér háborusi. Együtt kell élnünk, egy haza földje fog ránk domborulni. Nem ér itt az ifju csehek példájára való hivatkozás egy szivarpapirost. De minek hányjuk falra a fölelen borsót! A mi feladatunk csak az, hogy ismerjék t. olvasóink a tulzó nemzetiségi lapok eszejárását a győzőjüenek meg, hogy mások a szászok és románok közöttt azok, a kikkel okos megállapodásra lehet jutni.

Cz

KÜLÖNFÉLÉK.

A brassói iparos ifjak önképtő és betegsegélyező egylete lelkesen ünnepelte meg márczius 15-iki szabadságunk emléknapját a bolyongó Oroszlán fogadó udvari termében. A Hymnusszal kezdődött esti 9 órakor, melyet ajkat keblibül alakult dalkóre Téglás úr vezetése alatt szépen énekelt. Ezután Józsa Mihály a kór érdemes alelnöke igen éles beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt valóságos kis történelmet adva honalapitatól 1848-ig és innentől mostanig. Beszédében a testvéri, séget vette alapszemül. Nagy tetszéssel és tapssal fogadtatván. Herlicska kóri tag szavalta ügyesen az Előre szép költeményt, Erre dr. Bene Istvánnak emlékbeszéde következett. Svéda és Pakó kórt tagok a Petőfi verseit Zászlótartó és Talpra Magyar czimüeket lelkesen szavalták s a Kossuth nóta zárta be az ünnepet. A társaság együtt maradt a késő éjjeli órákig a s a lelkes, valóban igen derék magtartásu, szolid ifjuság jól mulatott s hazafias ünnepnapot követő estét. Csak azt óhajthatjuk, hogy a szokatlanul kevés látogatás többé oly me for. dulna e bocsülendő egylet estélyein a hogy kivánjuk az egyesület továbbra is a kezdett uton haladjon tovább!

— Hangverseny. Érdekes hangverseny lesz jövő hétfőn, e hó 21-én, a mikor Koczalsky, a 7 éves csodagyermek, ki művészi zongorajátékával Bécsben, s utóbb Budapesten oly méltó feltűnést keltett, közönségünk előtt is be fogja mutatni művészetét. A sok tekintetben élvezetes estélynak bizonyára nagy közönsége lesz. Jegyek a hangverseny Zeidner könyvkereskedésében kaphatók.

— Figyelmeztetés a közönséghez. Ova intjük a közönséget, hogy a közuti vasutra annak menete közben felszálni nem szabad s hogy a ki ezen tilalmat megszegi a kir. járásbiróság elé tartozó kihágást követ el s magát szigoru büntésnek teszi ki. Ilyen jelentés érkezett egyik ó-brassói lakós ellen is, a ki felugrott menetközben a közuti kocsira.

— Az iparos ifjak egyletében multszerdán tartatott meg ez idei utolsó felolvasási estély, mely alkalommal Biró Sándor rém. kath. főelemi tanító ur tartott „Hogyan lettem én mélész?" czim alatt igen érdekes felolvasást, melynek kapcsán kiterjeszkedett a méhészetre általában a mennek gyakorlati haszmát fejtegette. Az ép oly tanulságos, mint elvezetes értekezést a jelen volt közönség élénk tetszéssel fogadta s felolvasónak a szép tapsoitta. A felolvasást megelőzte Mórik Kálmán szavalata, ki Csergey Elusztár „A lengyel fogoly" cz. költeményét adta elő igaz hévvel s helyes hangsulyozással. Werzar Gyózó „Losonczy özvegye" cz. költeményt (Tóth K.-tól szavalta ép oly szépen, mint a mint szép a dramai hangulattal telt mű. Bartha Mihály, ki már több izben tünt ki szavalatával, ez alkalommal br. Kötvös József „Bucsu"-ját szavalta oly mély érzéssel, hogy annál hatásosabban alig lehet. — Végül Koródi Mihály elnök zárta be az estélytróvá beszéddel, jelezve, hogy min az egylet tagjai egy tervbe vett szinielőadás készítésével vannak elfoglalva, a felolvasási estek idei czikluma ezzel bezáratik; egyuttal megköszönte az eddig tapasztalt melegérdeklődést, azt jövőre is kérvén.

— A brassói képviselő testület Rusz János rendőrt személyes bátorságáért, melyet két tüzér kihágása alkalmával tanusitott, 30 forinttal jutalmazta meg.

— Brassó város területén és környékén a multi évben 6298 vadat ejtettek el a vadászok, kikről nem lehet izy elmondani, hogy puskák esütörtökét mondottak volna.

— Tánczvigalom Predeálban. Predeál tetőfő vettik e sorokat, melyeknek készséggel adunk tért. Olvasóink is bizonyára örömmel fogják olvasni azt a szép egyetértést, a mely ma a Predeálon a magyar és román

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

* Tartotta Biró Sándor r. kath. főelemi isk. vezető tanitó az iparos ifjak önképtő- és betegsegélyező egyletében 1892. márczius hó 9-en.

tisztviselők között fenn áll. A rövid, de érdekes tudósítás következik: „Folyó hó 12-én a prédeáli vasuti állomason a magyar és román tisztviselők egy ízen sikerült táncmulatságot rendeztek, két zenekar játszott felváltva. Brassóból Gavalovics és Ploestiből Gheorge Ge zenekara, a hiltermek magyar és román zászlókval voltak díszítve ott, hol eddig Magyarország szinei nem voltak képviselve. A mulatság fesztelen volt és a legjobb hangulatban kivirradtig tartott. Megjegyzem, hogy Galuska zenekarával együtt kitüntette magát."

— Egy kicsikét szája izére beszélt Darányi orsz. szabadelvű képviselő a „Gazetának", de csak egy kicsikét, mert azonnal tragi-comediárl és belügyi miseriárol kezdett Darányival szemben is beszélni. Mikor lesz már olyan magyar lapunk, a mely a „Gazetát" kitüntetheje? Akkor, midőn belőlünk is román válzó nemzetségi párt fog kitelni, de ebbe még Mocsárynak is bűntörő a kutkázja. Csak egyszer volt egy Tóth Ede és holló é ez is elrepült Arkhaba román dohányt pipálni.

— Gyula-Fehérvár és Zalathna között is vasút építésre készülnek, nagy is ott arra a szükség. Nagy baj lesne ott a havasok között, ha az árvai insége napok beállánnak, de a vasut ott is hamar segítene s hamarabb szülőnék a móczok segitségére, mint a vér szerinti atyafiak.

— Necrolog. Bukurestből vesszük a gyászhirt, hogy Német Gáborné született Lengyel Zsuzsánna f. hó 13-án a domnesti 17 évében, 37 éves korában, boldog házasságnak 20 ik évében elhunyt s a domnesi kösegőr, kel. sirkertbe tétetett e hó 15 én örök nyugalomra. Emlék-gyászbeszédek a bukuresti, ploesti s ide haza a tarkányi és belényesi ev. ref. templomokban fognak az idegen földben szendergő jó hunlelány feleti tartatni. Béke hamvaira.

— Rumania Egyptomban szándékozik dohány pisztot nyitni. Épen odavaló a román kapadohány, de termelnek ott jól is, persze önmagunknak, csak az a baj, hogy méreg drága.

— Galiúne északi részében az éhség mind nagyobb mérvet öltt. E mellett a tiphus és himlő hordja az embereket annyira, hogy a lelkészek alig győzik teljesíteni kötelmeiket.

A Herkules-fürdő villamfényben. A földmivelésügyi magy. kir. miniszter nagy erélyel igyekszik az állam tulajdonát képező, gyönyörű fekvésű Herkules-fürdőt a külföldi hírneves gyógyfürdőkkel egyrangra emelni. A terület parkirozásra és díszes fürdők emelésére már eddig is sokat költött. Legujabban pedig a fürdőtelepnek villamvilágitással való ellátását vette tervbe és ennek kivételére, mint a Budapesten megjelenő „Vállalkozók Lapja" irja, február 25 ikén versenytárgyalást tartott. A villámvilágitás berendezésére 3 első rangu cég pályázott és pedig: a Siemens és Halske cég, mely 66000 forintot kért a villamvilágitás berendezésért, továbbá a budapesti Egger B. és társa cég, mely a teljes berendezésre a gasteini fürdő mintájára 82.324 forintért ajánlkozott és végre a Ganz és társa cég, mely a villamvilágitásnak vitt áram transformatorokkal való berendezésért, a mintegy 20000 forintot kitevő építkezésken kivül 48112 forintot kér. Ajánlattevők mindegyike tervezet és részaki leirásokat is csatolván ajánlatához, a miniszter csak eme tervek megbirálása után fogja eldönteni, hogy a nevezett cégek köztl melyikre bizza a villamvilágitás berendezését.

Irodalom.

„Kenyér." Ily czim alatt fog megjelenni a „Magyar Géniusz" remek kiállitasu képes lap folyó hó 20 án megjelenő száma. E szám alatt elsőnek van szánva, s az abból befolyó tiszta jövedelem az árvamegyei inségesek javára fog szolgálni. Hevesi József és Karczag Vilmos a „Magyar Géniusz" szerkesztői nagy arányu mozgalmat indítottak meg a lap érdekében a felszólítottak közremüködésre hirneves államférfiaknak, az irodalom és művészet kitűnőségeit, sőt a külföldon élő magyar kitűnőségekhez táviratokat küldtek széjjel, hogy az ügy sürgősége folytán dolgozatokat küldjenek. Már eddig is számos kézirat és rajz érkezett be. A „Magyar Géniusz" emléklapja szükség képest több iven fog megjelenni, s az ára csak egy forint lesz, a mely összeg a „Kenyér" illetve a „Magyar Géniusz" szerkesztőségéhez (Kerepesi-ut 14.) küldendő. Jól teszi a könyvirlettes közönség, ha a nemes czélra való tekintetből a „Kenyér" emléklapra előfizetőket gyűjt. Különösen a gyönged lelkü nő olvasóinkat hívjuk fel erre. A „Magyar Géniusz" szerkesztőségo egy két szónyi megkeresésre azonnal kiild gyűjtőiveket, bárha az idő kimélése szempontjából kiki maga szerkeszt pár sornyi gyűjtőivet élő szükséges felhivást. A „Magyar Géniusz" találékony és nemes intenczióktól áthatott tervei, mely bizonynyal tekintélyes összeggel fog hozzájárulni a nyomor enyhítéséhez, — az egész sajtó barátságal és nagy elismeréssel fogadta, s a sajtó összes kitünősgei támogatják a szerkesztőséget a „Kenyér" sikerülésében. Előreláthatólag az emléklap oly tényes kiállitásu és gazdag tartalmu lesz, a milyen mostanában nem keült ki a sajtó alól. — A „Kenyér" re vonatkozó mindenféle megkeresés a „Magyar Géniusz" szerkesztőségébe (Budapest, Kerepesi-ut 14.) intézendő.

Közgazdaság.

Az „alsóausztriai iparegylet"

(Niederösterreichischer Gewerbeverein.)

Kapcsolatban a budapesti országos iparegyletről hozott közleményünkkel, ugy véljük nem tesztünk rossz szolgálatot a „Brassó" olvasóinak, ha mégemlékszünk egyszersmind a monarchia másik felének, az „országos iparegyletnek" hasonló czélu legnagyobb egyletéről is. Az „alsóausztriai iparegylet" népességét illetőleg akkora, mint a budapesti országos iparegylet; tagjainak száma összesen 2019 vézdnöke Károly Lajos császári és királyi főherczeg.

A budapesti iparegylet azonban fiatalabb emennél, s valószinűleg az alsóausztriai iparegylet nyugodtabban fejlődhetett, jobb talajon, mint budapesti testvére, mely körülménynek tulajdonitható az, hogy az alsóausztriai iparegyletnek 1890. évi február 28-án tartott 50 éves jubileuma alkalmával maga Zichy Jenő gróf, az országos iparegylet elnöke egy pohár köszöntőjében az alsóausztriai iparegyletet egy hatalmas nagy törzsnek nevezte, mig a budapesti ahhoz hasonlitva csak gyenge fácskának tudta nevezni, mit a jó bécsiek élénk óhókkal ellenezték ugyan, de nagyon valószinű azért mégis, hogy a dolog valóban ugy van.

Alsóausztria ipara a világversenyben is az elsők között áll. S ha meggondoljuk, hogy magas fejlettségét nem köszönheti a véletlenek, ha fáltetelezzük, hogy oly magas fokra az ipart, melyen most Bécs és Alsóausztria áll csak valamely terveszrűen és fáradhatlanul egy évszázadon át sok kitünő férfiaknak teljesitett önfeláldozó és nemes szellemtől vezérelt munkássága emelhette, s keressük a gyupontját ezen munkássaknak, meg kell találjuk az alsóausztriai iparegyletet. Azon egylet, mely büszkén mutathat Ausztria iparára, mint felászázados munkássága eredményére, nagy kell legyen és erőteljes, mert műve is az.

Szervezete körülbelül ugyanaz, mint a budapestié.

Munkaprogrammja alapszabályai szerint következőleg van megállapitva:

Czél: Az osztrák ipar emelésére értékesitení, elmélettileg vagy gyakorlatilag képzett férfiak kiuhaszna együttműködését;

az ipart teleserkentení és előmozditani;

a törekvést a munkás osztályokban tanulmány és nagyobb foku ügyesség megszerzésére felébresztení és megerősitení;

az iránt nemesitení és a műipar fejlődését előmozditani:

a tudomány vivmányait, az ujabb javitásokat és találmányokat az összes tagok kozvagyonává tenni;

az osztrák ipar és kereskedelem közgazdasági érdekeit előmozditani és az azokat fenyegető veszélyeket elhárítani.

Az egylet ezen czél elérésére törekszik:

gyűlések tartása, s azokon ipari, műszaki és közgazdasági kérdések szóbeli tárgyalása által;

az egyes szakosztályok és bizottságok tanácskozási által;

előadások által, melyeket főképp iparosok részére eszközöl;

az ipar, technika és műrészet ujabb vagy érdekesebb müveinek vagy vivmányainak bemutatása és megbeszélése által;

az olvasó terem és könyvtár, — és továbbá rajzminták és iparterméket és a hasznos tudomány bővitésére szolgáló egyéb segédeszközök gyűjtemény által;

pályázatok kiirása és jutalmazása, s a kiváló érdemeknek érmekkel és elismerő iratokkal való kitüntetése által;

ujabb találmányok és ipari eljárások megvizsgálása és megbirálása által;

az egyleti gyűlesken tartott előadásoknak és egyéb az egylet ügykörébe tartozó közleményeknek saját egyleti lapjaban való közzététel által;

önálló hirdetések által;

fiókegyletek képezése által.

Az egylet programmjához hiven egy félszázadon át, távol kicsinyes, vagy egyéni érdekektől, saját keretében, az emberiség jóléte emelésére czélzó nemes törekvés magas szellemében működött.

Azt hiszszük, hogy ezen egylet szellemével legjobban megismerkedhetünk az egyletnek nem rég megtartott félszázados jubileumából.

Exner Vilmos udvari tanácsos tanárnak „Werkzeuge und Maschinen zur Holz-Bearbeitung" czimü nagyszabasu technologia munka és még számos más müvek irójának jelentéséből szépen tükröződnek vissza azon eszmék, melyek az egylet életére hivták és később foglalkoztatták.

Budapesti értéktőzsde

1892. márcz. 16-iki árfolyam.

Magyar aranyjáradék 4% os	107·15
„ papirjáradék 5% os	10·904
„ vasuti kölcsön	118·¼
„ kel. vasut áll. kötv. I. kib.	—·—
„ „ „ „ „ II. „	—·—
„ „ „ „ „ III. „	116·—
„ „ „ „ „ záradékkal	—·—
Temes-bánáti földtherm. kötvény	—·—
Temes-bánáti földtherm-kötv. zárad.	—·—
Erdélyi földtherm. kötvény	—·—
Horvát szlavon földtherm. kötv.	—·—
Magyar szőlőczsma váltó. kötvény	—·—
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	140·—
Tisza szab. és szegedi sorsjegy	136·¼
Osztrák járadék papiban	98·¾
„ „ ezüstben	98·½
„ „ aranyban	110·¾
1860. osztrák. államsorsjegyek	140·—
Osztr. magyar bank részvény	10·05
Magyar hitelbank részvény	341·¾
Osztr. hitelintézeti részvény	306.60
Ezüst	—·—
Cs. és kir. arany	5·50
20 frankos arany (Napoleond'or)	9·45
Német birodalmi márka	58·40
London	119·30

Vasuti menetrend.

Vonatindulások. *Budapest felé*: Vegyes vonat 4 óra 20 perczkor reggel; gyorsvonat 2 óra 48 perczkor délután; személyvonat 7 óra 23 perczkor este. *Bukarest felé*: Gyorsvonat 5 óra 15 perczkor reggel; vegyesvonat 11 óra délelőtt; gyorsvonat 2 óra 19 pkor délután. *Zernest felé*: Vegyes vonat 8 óra 35 pkor reggel; vegyes vonat 4 óra 55 pkor délután. *Kézdi-Vásárhely felé*: vegyesvonat 8 óra 30 pkor reggel és 2 óra 10 perczkor délután.

Vonatérkezések. *Budapest felől* Vegyesvonat 10 óra 5 perczkor este; gyorsvonat 2 óra 9 perczkor délután; személyvonat 8 órakor reggel. *Bukarest felől*: Gyorsvonat 2 óra 18 pkor délután; vegyes vonat 6 ó e 58 pkor este; gyorsvonat 10 óra 17 pkor este. *Zernest felől*: Vegyes vonat 6 óra 29 pkor: reggel; vegyes vonat 1 óra 44 perczkor délután; *Kézdi Vásárhely felől*: vegyes vonat 8 óra 8 pkor reggel és 6 óra 38 perczkor délután.

Felvilágosität szivesen ad a városi menetjegyiroda, Kolostor-utcza 11., hol jegyek válthatók és podgyász feladható.

Nyilt-tér.*)

Nyilatkozat.

Alólirott ezennel kijelentem, hogy tks. Végh Mátyás helybeli áll. pedig. leány-isk. és Balázs Péter helybeli áll elemi fiu isk. tanitó urak ellen felhevülésemben nyilvánitott sértő kifejezéseimet ezennel visszavonom és töltik a nyilvánosság előtt is elnézést és bocsánatot kérek.

Brassó, 1892. márczius 17.

Prohászka Gyula.
m. kir. a. v. nyugdijozott vonatvezető.

*) Az ezen rovat alatt megjelenő közleményekért és azok tartalmáért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

1432/892.

Hirdetmény.

A városi árhuz első emeletében kőmives, ács, asztalos, lakatos, üveges, festő és bádogos munkákból álló, 1563 frt 41 kral elő irány szerti átalakitási munkálatok kiadás ára az irásbeli ajánlati tárgyalás kedden f. évi márczius hó 22-én a városi gazdászati hivatnál fog megtartatni.

Vállalkozói szándékozók felhivatnak, miszerint a vonatkozó 50 kros bélyeggel ellátott és az előirányzati összegtől számitandó 5%-nyi bánatpénzzel terhelt lepecsételt irásbeli ajánlatukat, melyekben a követelt épitési összeg, illetve az előirányzott költség összegből engedélyezett engedmény számokban és betükben szabatosan kiirva megnevezendő, a fent emlitett nap déli 12 órán (helyi idő szerint) Hintz Ernő városi gazdagondnok urnak nyujtják át.

Az ajánlatoknak még azon kivül még azon nyilatkozatot kell tartalmazniok, hogy ajánlattevő az ajánlati és tárgyalási feltételeket pontosan ismeri és azokat magát feltételenül alávi-ta.

A terv, előmérték és költségelőirányzat, valamint az ajánlati- és tárgyalási feltételek az ajánlati tárgyalás napjáig a városi gazdászati hivatalnál betekinthetők.

Brassó, 1892. évi márczius hó 9-én.

357 (1—3) **A városi tanács.**

Kék fahamuzsir

kerestetik.

Ajánlatok „HAMUZSÍR Z. H. 1408." czim alatt e lap kiadóhivatalába intézendők.

359 (1—2)

Központi szálloda

BUDAPESTEN, Kerepesi-ut és Rottenbiller-utcza sarkán,

(a központi pályaudvar átellenében.)

Ezen legnagyobb kényelemmel berendezett szálloda villamos világitással, személyfelvonzóval (Liftt) van ellátva és a legmérsékeltebb szobaárainak jegyzéke minden szobában ki van függesztve. A

központi szálloda

a központi pályaudvartól 2 percz alatt érhető el, minőfogva kocsi használása nem szükséges a megérkezés vagy elutazáskor.

Azonkivül nagybecsü vendégeink kényelmére intézkedtünk, hogy bérszolgáink a vendégek bőröndjeit és egyéb podgyászait a vasuttól utólag behozzák

Midőn még kávéházunkat és vendéglőnket ajánljuk a t. utazó közönség figyelmébe, maradtunk számos látogatást kérve

mély tisztelettel

Bucher és Höllrigl,
szálloda-ősök.

343 (2—4)

Hermann J. és társa,

közvetitési ügynökség, szállitási ügyekben.

Budapest, VI. ker. Teréz-körut. 6 sz.

(350 4—12)

Ajánlják magukat pontos utánvizsgálásra mindennemü szállitólevelek és franco feladó vevényekre 1870-ik évtől kezdve. Dijazás csak siker esetén Azon esetben, hogy ha differencziák nem konstatálhatók az illető iratokat minden költség, vagy Provisio felszámitása nélkül bérmentve küldjük vissza.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

TUTSEK E.

temetkezési intézete,

BRASSÓ, Kapu-utcza 4. sz. a Tehén-piacz sarkon.

Ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe — előforduló halálesetek alkalmára — jól berendezett **temetkezési intézetét** hol minden a temetkezéshez szükséges tárgyak a legolcsóbbtól a legfinomabbig, mindig készletben és jutányos árakban találhatók.

Érez-koporsók bizományi raktára a legelső **bécsi** érczkoporsó gyárból.

Saját műhelyében készült mindennemű fakoporsók, díszes kiállítási **érez ntánzott** koporsók és finom polituroott **cserefa**koporsók olcsó árakban. — Továbbá szép **sir-koszoruk** és koszoru **szalagok**, valamint minden a temetkezéshez szükségelt czikkek jutányos árban kaphatók.

Márvány siremlékek képviselete.

Saját díszes halottas kocsi 2 és 4 fogatuan, valamint egész ujjonan épitett díszes **kék gyerek halottas kocsi** és minőkettőhez kivánatra a testvivők is a nagyérdemű közönség becses rendelkezésére állanak.

Elvállalok nagyon méltányos árakért teljes kiállításokat, minden osztály szerint, vallás és nemzetiségi különbség nélkül oly formán: hogy az illető gyászoló családnak semmi utánjárása nincsen, melyeket az eddig ismert pontosággal és egybevágó renddel intézek el, a miért is előfordoló halálesetek alkalmára becses pártfogásukba ajánlom intézetemet.

Végül pedig ajánlom **közvetitő, cseledszerző** és **ügynöki** intézetemet is, melynél a pontos eljárás szintén fő feladatom

Kiváló tisztelettel

Tutsek E.

331 (2—*

Vér uj életerőt ad!

Nagyságos és mélyen tisztelt orvos ur! A mindenható uristen áldja meg Nagyságodat a szenvedő emberek részére kitalált „ÉLET-ELIXIR"-ért; Isten éltesse Nagyságodat!

Mivel ennek a jónak-bizonyult orvosságnak terjesztője akarok lenni, ennélfogva mély tisztelettel van szerencsém kérni, méltóztassék posta-utánvét mellett 4 nagy üveg „ÉLET-ELIXIR"-t mielőbb megküldeni.

Hódoló alázattal Zemplén Turány 1889. 19/9. legalázatosb szolgája VITKÓ JÓZSEF mp. zemplém turányi róm. kath. lelkész.

MOSER S. Eszterházy herczeg volt uradalmi orvosa.

ÉLET-ELIXIR

már rövid használat után a legmeglepőbb, leghatásosabb és legjobb sikert eredményezi; kitünő jónak bizonyul általános elgyengülésnél, az idegek elenyedésénél, vérszegénységnél, mellés gyomor fájdalmaknál, hemorhoidoknál, szorulás és májbajoknál, étvágy- és álmatlanságnál.

Naponként használva „ÉLET-ELIXIR"-em mentő szer minden betegség ellen, bámulatos hatásánál az előbb természetes erőt ismét helyre állítja, felvillanyozva az életszellemet, élesbiti az eszméket, nyomtalanul eltávolítja az idegek rezgését, gyengiti a köszvény, podagra fájdalmait és elhárítja ennek bonyomulását a belső bélrészekbe, tisztitja a gyomrot benyalakozó nedvektől, melyek emésztési nehézséget, fejfájást és gyomorémelygést szülnek egyszóval: leküzdi a legtöbb betegségeknek biztos forrását. — Eltávolítja a bélgörcsöt a gyomorban, jókedvre és derültségre ébresztő; elhárítja egy óra alatt az emésztheteinségét; meggátolja a szív betegségét; tisztitja a vért és gyógyít minden hideglelést már a hat madik dosisnál.

„ÉLET ELIXIR"-em a legjobb szer gyengeség, sápadtság, gör vélyesség (Skrofula) ellen; egy kitünő szer emésztési nehézségeknél, hányásoknál, gyomorgörcs és gyomorhévnél.

MOSER S.

Eszterházy herczeg volt uradalmi orvosa.

VÉDJEGY.

Egy palaczk ára használati utasitással 2 frt 50 kr., egy kis palaczk 1 frt 25 kr o. é.

A szétküldés az összeg előleges beküldése vagy utánvét mellett a világ minden irányába pontosan eszközöltetik.

BRASSÓBAN KAPHATÓ.

ROTH VICTOR urnál, gyógyszertár a medvéhez Árvahár utcza 1. sz. és Hirscher utcza sarkán (ezelőtt Szentlélek-utcza és csergepiacz.)

349 (2—10)

A magy. kir. államvasutak gépgyára

a hazai virzonyokhoz alkalmazott, legkitünőbb szerkezetű és a versenyeken eddigelé legtöbbetlen maradt

6-, 8-, 10-, és 12 lóerejű gőzcséplő-garnituráit

valamint a malomczélokra külön gyártott hengerkazános

9-, 12-, és compound-rendszerü 16 lóerejű locomobiljait

a teljesen vasból készült s igy tartósság és czélszerüség tekintetében más gyárrmányt messze felülmuló

szalmakazalozó-gépeit

ugyszintén a locomobil hátsó kerekére könnyen alkalmazható és igy felette czélszerü

Stibor szabad. körfürészeit,

végül egyéb gyárt mányu 2-, $2^1/_2$-, 3- és 4 lóerejü locomobiljait és gőzcséplőgépeit, verőgépeit, ekéit, rostáit, morzsolóit stb. mezőgazdasági gépeit ajánlja kedvező feltételek mellett

FEHÉR MIKLÓS,

a magy kir. államvasutak gépgyárának vezérügyelőke

Budapest, Üllői-ut 25. szám. „Köztelek."

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

339 (2—6)

Borkivonat.

Kitünő egészséges bor azonnal alkalitás: nem kiinthöztetheto meg, ajánlok egy ez borok kivonat kilónigeszet.

Két kilo ára (400 liter borhoz elegendő) 5 frt 50 kr. A recept díjmentesen megküldetik. Legtöbb eredmenyert is egészségügyi czélunkra ad ez.

Spiritus-megkímélés

erhető el az ón folülmuhatlan pálinkafőzőkben, a mely czélunkra az italokban egy kis ónt adhatunk, csakis nálam kapható.

1 kilo ára 3 frt 50 kr (600—1000 liter vízhez), beleértve a használati utasitást.

Ezen kitünőegészséges kivü ajánlok rum, konyak, likőrök, és minden szesz nátokat felülmuhatlan kitünő minőségben. Használati utasitas díjmentesen kapható.

Karl Philipp Pollak

kivonat kitünőegészségek gyára. Prágában 4 Szabó lépcsőjén. kerestetnek.

(25 (8—10)

326 (4—12)

PSEHOFER J.-fé e

gyógyszertár

BECSBEN, I. KER. SINGERSTRASSE 15. SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel".

Vértisztitó labdacsok, ezelőtt általános labdacsok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség melyben ezen labdacsok esodás hatásait szerencsenek be nem szenyiottak volna. Értizedek és ezen labdacsok általános elterjedésének fő rendeonek és alig van csalad, melyben ezen kitünő háziszerből készlet nem volna található.

Szántalan orvos által ezen labdacsok háziszerül ajánltatnak és ajánltattnak minden oly betegek, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint eze-zavarok, májbajok, kolika, vértolulok, aranyér, vérszegénység, bőrfelesség - hasconi betegségekné. Vértisztitó tulajdonságánál fogva kitünő hatásnak vannak vérszegnégy s abból eredő bajoknál is; igy sápkornál, idegszegélyű szaggatásnál fájdalmaknál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly hosszon hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalmaktól szem okozták, és ennek folytán mig a legnyengébb egyenek; de mig gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A szántalan hálairatok, melyet a labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek utáu egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat emlitnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schliersbach, 1883 október 12-én.

Tekintetes Ur!

Alulirt kéri, hogy felelne hasznos és kitünő vértisztitó labdacsaiból ismét 4 csomagot küldeni szivesenkedjen.

Neureiter Ignácz, orvos.

Hrasche, Flodzik mellett, 1887. szept. hó 12-én

Tekintetes Ur!

Ismételten kérj, hogy az Ön labdacsai kezem közé kerültek melyeknek hatásit ezennel megirom: Én gyermekágyban megbültem olyanszirva, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyara már a halnak közt vanék, ha az Ön csodálatraméltó labdacsai engem sem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg azt az szer szerszer Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen ki fognak gyógyitsuí, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segitségül szolgáltak.

Kritic Teréz

Bécs-Ujhely, 1887. nov. 5-én.

Mélyen tisztelt Ur!

A legtörőbb köszönetemet mondom ezzel (mivel 60 éve vagyok nagynénám nevére). Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurtban és vékonytáp, már életét is megunta melyről egyébként le is mondott, miután véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitünő vértisztitó labdacsaiból a szoknak állandó használata folytán tökéletesen kigy gyult.

Legfőbb tiszteletted

Weinzettel Josefa.

Eichengraberam, Gőhl mellett, 1889. márczius 27-én.

Tekintetes Ur!

Alulirott ismételten kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. Ez nem mulasztatom legszivesebben elismerésemet kifejezni ezen labdacsok értéke iránt és azokat a hol csak alkalmam nyilik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálairatom tetszés szerint használásra ön ezennel felhatalmazom.

Teljes tiszteletted

Hahn Ignácz.

Gotschdorf, Kolbach mellett. Szilézia 1886. okt. 8-án.

P. U!

Felkérem, mieszerint az Ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot, 6 dobozzal küldeni szive kedjek. Csakis az Ön csodálatos labdacsainak köszönhetem hogy egy gyomorfájtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam sohasem fognak kifogyni, a midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tiszteletted.

Zwicki Anna.

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a **Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almával" czimsze. gyógyszertárban, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a.** készitetnek valódi minőségben, a egy 15 szem labdacsot tartalmazó dobozz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik 1 frt. 05 krba kerül bérmentesen utánvétel küldésével 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előlegbeni beküldésénél (mi legjobban postautalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldésel együtt: 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt. 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr., és 10 csomag 9 frt. 40 krba kerül.

NB. Nagy elterjedettségük következtében ezen labdacsok a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek utáu egészségük visszanyerése folytán hozzánk intézték, ezen helyen csakis néhányat emlitnék azon megjegyzéssel hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

NB. Nagy elterjedettségük következtében ezen labdacsok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kérjük **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztitó labdacsokat kérnetni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasitása a Pserhofer J.-féle aláirásával fekete szinben és minden egyes dobozt fedele ugyanazon aláirásával vörös szinben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs,

gyors és biztos hatásu, legjobban szer minden köszvényes és csuzos bajok u. m. gerincszag bántalmak, hátszaggatás, ischias, migraine, idegen foglalás, fájdás, fulszaggatás stb. stb ellen. 1 frt. 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs

Pserhofer J.-féle. Ezek hosszu sora óta valamenyei hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállitott negy szelencével 2 forint.

Általános tapasz

Szendé tanárról Ötes és szurás daganatoknál, ujkukacz, sebes vagy gyulatt vagy más ily bajoknál, mint kitünő szer lőn kipróbálva. 1 tegely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagyalzsam

Pserhofer J.-féle. Sok és minden időtt ezelőtt, mint legkitünőbb szer elismerve 1 kösöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Ulütőnedv,

házi-szer hurut, rekedség, gyomorban fájdalmak stb. ellen. 1 üvegcsére ára 50 krajczár. 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr.

Élet-essenczia

(Pragai csöppek, magyarul mondva) a legtöbb betegségnek, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitünő háziszer, 1 üvegcsével 22 kr, 12 üveg 2 frt.

Általános tisztitó-só

Bullich W.-féle kitünő háziszer a rossz emésztés minden kötvekonnyuan, u. m. fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam,

1 üveg 50 krajczár.

Porr a lábizzadás ellen.

Ezen por megszüntetni a lábizzadást s az azáltal keletkező kellemetlen szagot, éppen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 40 kr Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam,

kitünő szer golyva ellen, 1 üveg 40 krajczár bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Helső vagy egészség-só

kitünő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajokná l 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsorolt készitményeken kivül az osztrák lapo'ban hirdetett összes belés kiülőbiti gyógyszerészeti különlegességek rakáron vannak, és a készletben nelán nem lévők gyorsan és olcsón egszszeztetnek.

Postai megrendelésnél a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvettel küldetnek

Bérmentve csakis oly esetben küldetik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

Brassó, nyomatott a kiadó-tulajdonos KÖZMŰVELŐDÉS irodalmi és műnyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.